

Településszerkezet

A falu tizesei mai napig jól elkülönülnek egymástól. Ezeket az Olt fölött két híd is összeköti, így egy körbejárási lehetőség alakult ki. A tizesekben belül tanulmányoztuk a meghatározó utca-képi részeket. Ezek az épített és természeti környezet milyensége, a feltáru-
lkozó perspektíva-pontok és a terep dinamikája szerint lettek kiválasztva. Tanulmányoztuk és ábrázoltuk a falu jellemző tekkiosztását. Többnyire fésűs vagy halmaztelepülés elhelyezést találtunk.

Elemeztük a növényi környezet milyenségét is. A füves terület és a fák száma alapján megkülönböztettük a sivár telkeket, a kevés növényzettel bírókat, a sok növényzettel felmutatókat és a sűrű növényzettel borítottakat.

kat. Ez utóbbiból csak egy portát találtunk. Az egyes tizesek között eltérések mutatkoznak. Statisztikailag: 17%-a növényzet nélküli, - 52%-a kevés növényzettel telepített 31%-án van sok és gondozott növényzet.

Az épített környezet elemzését portánként, minden egyes elkülöníthető elemre elvégeztük. Így külön értékelést kaptak a házak és középületek, csűrök, kapuk, kerítések, színek, egyéb gazdasági épületek, kutak, kemencék és kerti WC-k.

A 659 házat, középületet a következő besorolás szerint osztályoztuk:

A – egyszerű parasztházak
B – módos, tornácos parasztházak
C – a '60-as, '70-es években épült jellegtelen, de még a falu léptékét tartó épületek

D – új és kirívó, a faluképbe semmiképp sem illő épületek

E – kiemelt értékű, módos lakóépületek, kúriák, középületek

A fenti kategóriákon belül jellegük szerint megkülönböztettük az eredeti, jó vagy rossz beavatkozáson átesett épületeket. Továbbá feljegyeztük, hogy jó, elhagyott vagy romos állapotban vannak.

18% – a falukép szempontjából egyértelműen értékes és még használható vagy javítható A-, B- és E-kategóriájú épületek, szám szerint kb. 121,

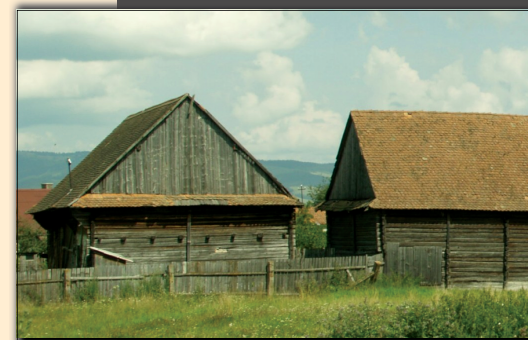
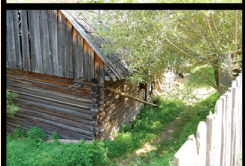
56% – a falukép szempontjából semleges C-kategóriájú házak

11% – az egyértelműen zavaró épületek, D

18% – az értékes, de menthetetlen, vagy visszafordíthatatlanul átalakított épület.

Gazdasági épületek

CSÍKSZENTIMRE

A faluban 399 csúrt számláltunk. Ezek kategóriánként a következő arányban fordulnak elő:

22% – A – 86 db. boronafalas csűr;
32% – B – 129 db. boronafalas csűr, kő- vagy téglastálló beépítésével;
17% – C – 68 db. kő vagy téglafalú csűr;
29% – D – 116 db. jellegtelen, értéktelen épület.

Ezekből a falukép szempontjából meghatározó, jó állapotú, vagy visszafordítható módosításokat szenvedett 243, azaz 61%.

A faluban még található 74 szín, 10 portánként kb. 1. Az egyéb gazdasági épületek száma 468, azaz a telkek 66%-án van ilyen.

A kapuk változatos képet mutatnak. Összesen 601-et sikerült összeszámolni, a következő eloszlásban:

3% – A – 18 db. egyszerű fakapu,
39% – B1 – 230 db. többnyire kő alapú, néha kerékvetős, három faszas kapu, ritkán kőszassal, kis és nagy nyílóval, egyszerű függőleges deszkaborítással, minimális díszítéssel – ez lenne a jellemző csíkszentimrei kapu;
5% – B2 – 33 db. átfűdéses kapu, fa- vagy kőszassal, részleges vagy teljes fűdésel;
2% – B3 – 14 db. székely kapu, nem jellemző, többnyire újak;
38% – C – 228 db. a B1-es kapuk formáját őrző, de anyagában már eltérő kapu, többnyire a sasok fémcsőből vannak;
12% – D – 77 db. kirívó, túldíszített, néha teljesen fémről készített kapu;
1% – E – íves vakolt téglakapuk a Henter-kúria, a paplak és egy ház előtt.

Ezek közül meghatározó, jó állapotban levő, vagy még javítható – A, B, E – 255 db, azaz 42%.

A kerítések a kapukhoz igazodnak. Összesen 672 portán találtunk értékelhetőt.

14% – A – 96 db. egyszerű fa kerítés, néha változatos kialakításban;
43% – B – 293 db. függőleges deszkázatú kerítés, néha kis kőlabazattal, kőszas alapokkal, többnyire faszasokkal és hevederekkel, díszkrét vízszintes záró deszkával, borítással;
31% – C – 206 db. a B-kategória vonalvezetését követő, de anyagában már részben átalakított kerítés, díszesebb kőlabazattal, fémcsővel, bádorgorítással stb.
11% – D – 72 db. kirívó, túldíszített kerítés, néha teljesen fémről, bádorgorítással;
1% – E – 3 db. vakolt kő vagy téglakerítés.

A falukép szempontjából fontos, jó állapotú, vagy visszafordítható változást szenvedett A, B és E kategóriájú 57%, 380 db.

Objektumok

CSÍKSZENTIMRE

A kutak meghatározó elemei egy portának. Összesen 224 darab bármilyen kutat találtunk, több mint három telekre jut egy. Ezek eloszlása a következő:
32% – BK – 71 db. kerek kút,
17% – BG – 39 db. gemes kút,
32% – C – 71 db. jellegtelen, többnyire beton gyűrűs kút,
19% – D – 43 db. fűrt, fém rúdra szerelt csörlős, lezárt nyílású, beton alapú kút.
A még felújítható, javítható kerek és gemes kutak száma kb. 75, a többi visszafordíthatatlan elváltozást szenvedett, vagy a teljes megsemmisülés szélén áll.

A portákon összehámozgattuk a bármilyen kivitelű udvari kemencéket is. Ezek száma 122, azaz a telkek 17%-án található ilyen. Állapotuk és minőségük nagyon változó.

A háztartásokhoz jelenleg 347 kerti WC tartozik. Nagyjából minden két telekre jut egy.

A településen több malom is működött, többnyire Pálszeg és Alsószeg területén. Egy részük eltűnt, kettő romos állapotban van.
A tanulmány keretében megjelöltük a falu külterületén található határszentelő kereszteket, kápolnákat és egyéb meghatározó elemeket.
A faluban, a cinteremben és a temetőben található kereszteket szintén dokumentáltuk.

A falukép fontos hozzátartozói a gólyafészkek. 2009 augusztusában 14-et számoltunk.

Vallum Kft.
Korodi Szabolcs
Gergely Attila
Pongrácz Eszter
Vallum junior
Albert Csaba
Ambrus Szilárd
András Szilárd
Bács Arnold
Kosztai Eneth Ágota
Molnár Zsolt
Páll Ákos
Szász Bertalan Eszter
Szigeti Vajk

Támogatók

Harghita Megye Tanácsa

2009. augusztus

**FALUKÉP-
VÉDELMI
PROGRAM
2009**

